

# Jij en de Bijbel



Bijbelverhaal, Sam en Anne, wist je dat, puzzelen en internetten

## Jonathan verslaat de Filistijnen

Koning Saul had het moeilijk. Samuel was boos naar huis gegaan, omdat Saul zo ongehoorzaam was geweest. Het leger van de Filistijnen had zich op de berg vlak bij hem verzameld. Ze hadden gezien dat veel soldaten weggelopen waren en lachten het zwakke leger van Israël uit. Wat was dat nou voor een leger? Ze hadden niet eens speren en zwaarden! Dat hadden de Filistijnen verboden. Ze hadden hen alles afgepakt en zelfs de smederijen gesloten. Boeren moesten daarom hun gereedschap door de vijand laten slijpen. Geen wonder dat de Filistijnen zich geen zorgen maakten. Maar ze hadden geen rekening gehouden met de kracht van God.

Jonathan, de zoon van Saul, was heel anders dan zijn vader. Hij was niet bang, omdat hij vertrouwde op God. Hij zei tegen zijn wapendrager: "Zullen we naar de Filistijnen gaan? God kan ons zeker verlossen, ook al zijn we met weinig, een groot leger is helemaal niet nodig." Dapper gingen ze samen op weg. De Filistijnen zeiden spottend: "Kijk nou toch, de Israëlieten zijn weer uit hun schuilplaats gekomen, kom maar hier dan maken we jullie af." Jonathan was niet bang, hij geloofde dat God hen redden zou. Hij zei tegen zijn wapendrager: "Klim maar achter mij aan, God heeft ons de overwinning gegeven." Vol goede moed klauterden ze samen naar boven. De Filistijnen zagen tot hun verbazing opeens een hoofd boven de rand uitkomen, en daar nog een. Oei, wat nu? Ze werden bang en waren ervan overtuigd dat er een heel leger aan kwam. Ze raakten in paniek en Jonathan versloeg met zijn wapendrager wel 20 vijanden. Toen werd de paniek nog groter. Saul zag de strijd en keek snel wie er bij hen weg was weggegaan. Toen hij zag dat het Jonathan was, stuurde hij het hele leger erop af. Maar hij deed heel dom: hij vertrouwde niet op God en was bang dat het leger snel naar huis zou willen. Hij verbood daarom met een eed dat iemand nog iets at voordat ze gewonnen hadden. Er werd hard gevochten en iedereen werd moe. Jonathan wist niets van de eed. Toen hij honing zag at hij ervan en voelde zich weer sterk. Maar verder durfde niemand iets te eten. Jonathan vond zijn vader heel dom. Hoe kunnen soldaten nu vechten als ze niets mogen eten. Deze domme daad zorgde voor grote moeilijkheden. Welke? Dat lees je de volgende keer.

N.D.

Op een ochtend in februari keken Sam en Anne uit het raam. Overal zagen ze een laag sneeuw, maar niet genoeg om een pop van te maken. Ze besloten met de fiets naar het bos te gaan. Ze waren niet ver van huis toen ze een krakend geluid hoorden, gevolgd door een knallende klap. Wat was daar aan de hand? Dichterbij gekomen zagen ze een lange boomstam op de grond liggen. Staatsbosbeheer was bezig het bos uit te dunnen. Ze vroegen één van de bosarbeiders wat ze met die boomstam gingen doen. "Die gaat naar onze houtzagerij, jongens," kwam het antwoord. "Deze maand is het haardhoutmaand, weet je, en wij verkopen hout voor de open haard." Met het geld dat we verdienen kunnen we het bos mooi houden. "Wij hebben een open haard," zei Anne. "Waar kunnen wij dat hout kopen?". "Jullie kunnen beter op onze website kijken; maar eerst met jullie ouders praten hoor!" Sam vond dat een goed idee, want hun voorraad thuis was bijna op.

De boswachter kwam er ook bij staan, en vroeg Sam en Anne of ze konden uitrekenen hoe oud die omgevallen boom was. Dat wisten ze allebei: "Je moet de ringen tellen." "Goed zo; ja, elk jaar komt er een nieuwe groeiing bij." Ze gingen de ringen tellen, en kwamen op een aantal van 40.

's Avonds, na het Bijbellezen praatten ze met zijn allen over bomen in de Bijbel. Ze begonnen met het scheppingsverhaal in Genesis 1. God had bomen gemaakt, zodat de mensen - die Hij later zou maken - lekkere vruchten te eten zouden hebben. In hoofdstuk twee lasen ze dat God tegen de mens zei: "Van alle bomen in de tuin mag je eten, maar niet van de boom van de kennis van goed en kwaad; wanneer je daarvan eet, zul je onherroepelijk sterven." Adam en Eva gehoorzaamden niet, en daarom sterven alle mensen vroeg of laat - wat heel erg is, want het geeft steeds veel verdriet!

Ergens anders in de Bijbel ontdekten ze dat bomen vaak mensen voorstellen. In Psalm 1 staat dat de mens die God zoekt, lijkt op een vruchtbare boom. De



Heer Jezus had het over goede en slechte bomen (Luc 6:43-45). Maar het mooiste vonden ze in Openbaring 2, vers 7: "Wie overwint zal ik laten eten van de levensboom die in Gods paradijs staat." Wat voor boom wil jij worden? Een met allemaal dode bladeren en takken, of een met mooie vruchten? Word je dat laatste, dan mag je van de levensboom eten als de Heer Jezus komt.

C.T.

# Wist je dat?

## Dagelijks leven in de Bijbel

## 3. De kindertijd

In de tijd van de Bijbel kreeg een kind ongeveer drie jaar borstvoeding. Het stoppen van dit 'spenen' was een feestelijk moment. Denk maar aan Abraham: hij zorgde voor een lekkere maaltijd op de dag dat Isaäk gespeend was. Kinderen deden, net zoals nu, niets liever dan lekker spelen. Op rotstekeningen zijn afbeeldingen van poppen, houten dieren op wielen en gezelschapsspelletjes gevonden. Er is een spel dat de Egyptenaren speelden, en jullie ook nu



nog kunnen spelen. Het heet Sennet\* en is gewoon te koop. Kinderen bedachten ook zelf spelletjes, door de ouderen na te doen. In Lucas lezen we bijvoorbeeld: "Toen we voor jullie op de fluit speelden, wilden jullie niet dansen, toen we een klaaglied zongen, wilden jullie niet treuren." Ook speelden ze de in-

tocht van de Here Jezus in Jeruzalem na. Vaders hadden het in het begin 'makkelijk': zij lieten de opvoeding van hun zonen tot hun zevende jaar helemaal aan de moeders over. Vanaf dat moment leerde hij hen lezen en schrijven. Hij gebruikte hiervoor de wet van God. Zo leerde een jongen de wet uit zijn hoofd. Niet alleen theorie was belangrijk: hij moest ook het vak van zijn vader leren. Jozef was timmerman en leerde Jezus dan ook dat vak. Meisjes leerden van hun moeder hoe ze het hele huishouden moesten doen. Dat was echt niet alleen koken en poetsen. Ze moesten ook voor de inkopen zorgen en kleding maken, dus ook spinnen en weven. Vrouwen hadden dus een heel belangrijke taak. Op zijn dertiende werd een Joodse jongen Bar Mitswa, zoon van de wet. Dat moment was reden voor een groot feest, dat plechtig werd gevierd in de tempel. Hij moest laten horen dat hij de wet goed kende. Vanaf dat moment was hij op weg naar volwassenheid. Al zijn speelgoed gaf hij aan de kleintjes. Dat deden de meisjes ook, maar dan al op hun twaalfde. Zij was dan een Bat Mitswa, en kon een huishouden al helemaal alleen doen. Maar niet alle kinderen kregen thuis les. In sommige plaatsen was een synagoge waar de jongens les kregen; dat vonden ze erg leuk en gezellig. Prinsjes kregen les in het paleis. Net zoals Mozes, die opgroeide in het paleis van de Farao en werd onderwezen in alle kennis van de Egyptenaren. Dat waren heel veel vakken! De leraars waren toen erg streng: ongehoorzaamheid of luiheid werd hard gestraft. Gelukkig is dat nu niet meer zo.

N.D.

\* zie [http://nl.wikipedia.org/wiki/Senet#Spelbord\\_en\\_dobbelstenen](http://nl.wikipedia.org/wiki/Senet#Spelbord_en_dobbelstenen)

## Internet



De jaarringen van een boom vertellen veel over wat er tijdens zijn leven is gebeurd. Kijk maar op [schooltv.nl/video/jaarringen-hoe-groeit-een-boom/#q=jaarringen](http://schooltv.nl/video/jaarringen-hoe-groeit-een-boom/#q=jaarringen) Ook op schooltv vind je een filmpje over de boomstam: [schooltv.nl/no\\_cache/video/crid/20130709\\_bomen01/](http://schooltv.nl/no_cache/video/crid/20130709_bomen01/) Weet jij welke vruchten bij de bomen horen? Test je kennis op [technopolis.be/content/images/shockwave/bomenbladeren.swf](http://technopolis.be/content/images/shockwave/bomenbladeren.swf)

## GOED OF FOUT ?

Geef bij de zinnen over wonderen van de natuur aan of ze goed of fout zijn. Als je het helemaal goed gedaan hebt, lees je 3 boomsoorten uit de Bijbel. Succes!

- 1 Op de 4e dag van de schepping maakte God bomen.
- 2 Adam en Eva mochten van alle bomen in de tuin eten.
- 3 In de bijbel stellen bomen vaak mensen voor.
- 4 Iemand die God zoekt, lijkt op een vruchtbare boom.
- 5 Sommige bomen kunnen wel 150 meter hoog worden.
- 6 Sommige bomen kunnen duizenden jaren oud worden.
- 7 Aan de jaarringen kan je zien hoe oud een boom is.
- 8 Elke 2e jaar komt er een ring bij.
- 9 Bomen worden de longen van de aarde genoemd.
- 10 1 oude boom kan 10 mensen van zuurstof voorzien.
- 11 Januari is de haardhoutmaand.
- 12 FSC is het keurmerk voor duurzaam hout.
- 13 Hout wordt ook gebruikt om papier van te maken.

goed	fout
B	O
E	L
IJ	R
F	K
E	D
A	L
D	S
W	E
L	I
V	L
G	I
J	E
G	N

Oplissing:.....